

ОРЛИН ГОРАНОВ

ДВАТА СВЯТА НА ЕДНА ЗВЕЗДА

ТЕКСТ И СНИМКИ: ИВАН ИВАНОВ

Освен това, че Орлин Горанов е един от най-обичаните български певци на всички времена, той е и единственият случай в България, когато някой успя да се превърне в звезда едновременно като оперен и поп-певец. Затова и нашият разговор балансираше непрекъснато на границата на двата жанра. Както винаги усмихнат и с много бодро излъчване, Орлин намери време за нашата среща в паузата на подготвяната премиера на операта „Кармен“ и много симптоматично за неговия свят бе и фактът, че снимките към разговора направихме в неговата гримьорна в сценичен костюм.

Какво прави Орлин Горанов през последните седемнайсет години?

Имах предвид след падането на режима? Казано със две думи – опитвах се да оцелея както всички. Точно тогава, през 1990 година, завърших Консерваторията и започнах работа в Пловдивската опера и по този начин се сбъдна една моя стара мечта и любов – да пея в оперен театър. И до ден днешен се опитвам да се развивам в тази насока, въпреки че не ми се иска да напускам поп-музиката и своята публика, защото все пак обичам хубавата музика, а за нея граници няма. Тя може да бъде и фолклор, и джаз, и поп, и класическа музика, която е доказала своята стойност във времето. В последните години с глобализацията на света и съответно с глобализацията на изкуството граници между жанровете почти няма. Както тримата големи тенори Доминго, Павароти, Карерас правят големи концерти на стадиони и канят на тях звезди и от поп-музиката с една единствена цел - да правят хубава музика, така и аз се опитвам да балансирам между жанровете и публиката ще каже дали го правя добре.

Кой от жанровете преобладава сега в твоите ангажменти?

Никога не съм ги изчислявал, но бих казал, че поравно. Извън света на операта имам много участия сам или с Кристина Димитрова, с която вече сме изпели над седемдесет дуета. Отделно гастролирам и с Тони Димитрова, защото и с нея записахме заедно няколко дуета и с други състави, с които съм работил през последните години. Не мога да се оплача. Естествено, не е както преди, но всяко нещо с времето си. Гастролирам често у нас и в чужбина с различни оперни театри и се опитвам да правя нещата максимално професионално и в двата жанра.

Ти завърши Консерватория с оперно пеене, като вече беше един изграден и много популярен естраден певец, защо държеше на това?

Както вече казах, това беше една моя стара мечта и любов, защото като възпитаник на хор „Бодра смяна“ аз съм закърмен с класическата музика и винаги съм я обичал и ценял. Както и да погледнеш, онези велики композитори са написали своите шлагери във времето и днес всеки може да изтананика „Ла дона е мобиле“ от „Риголето“. Мен ме превлича много и театралната

страна на операта, защото тя е преди всичко театър, а моята мечта беше да пея в трупа. Съвременните тенденции в операта, която е много по-разчупена отпреди и в нея има елементи и на мюзикъл, и визуални ефекти от поп-музиката, и куп други нови неща, много ме привличат и разбрах, че с моя дългогодишен опит от поп-музиката, можем да си бъдем с опера-

та взаимно полезни. Например, според мен, Пучини спокойно може да се нарече бащата на джаза и много джазмени биха се съгласили с мен.

Оперните среди са известни и със своята консервативност, не си ли критикуван понякога, че продължаваш да пееш и поп-музика?

О, разбира се, доста често, но аз не съм човек, който обръща внимание на тези неща. Даже понякога се учудвам, че това все още прави впечатление на някого от колегите и в двата бранша. Но аз не работя за колегите, а за себе си и своята публика и правя неща, които аз преценявам дали да ги направя или не. Затова, например, не се впускам да пея абсолютно всички тенорови партии, които бих могъл да изпея. Пея неща, където се чувствавам добре и си мисля, че мога по някакъв начин да ги допълня.

Зная от твои колеги от операта, че когато сте в чужбина, където публиката не те познава и пееш дори и второстепенна роля, публиката ти пляска най-много, което е много симптоматично. Колко е важно за един певец да изглежда добре, помага ли му това в кариерата?

Не това е най-важното, по-важното е човек винаги да подходи към ролята професионално, колкото малка и да е тя. Операта е драма и всички персонажи в нея са важни, не само главните герои. Понякога в малки роли има толкова важни моменти, които ако не са направени добре, развалят цялото въздействие на драмата. Например Касио в „Отело“, ако не е убедителен и симпатичен, така че Отело да започне да ревнува Дездемона от него, значи не си е свършил добре работата съответният артист. Прецизността в операта е нещо много важно. Един много голям наш певец в Австрия, мисля, че се казва Димитър Панчев, бе обявен за краля на малките роли, получи много награди именно заради своята прецизност, макар че никога не е пял централни роли.

Коя е музиката, която ти никога не би пял?

Музиката, която не мога да усетя със сърцето си. За мен няма добри и лоши стилове, погледнато чисто маркетингово, след като една музика намира на пазара своя купувач, значи тя има своята стойност. Знам, че на тази тема може да се спори много – кое е изкуство и кое е само музикален продукт, но това го определя времето, дали една музика, ще остане или не. Така че в този момент да разделяме музиката на лоша и добра е много преждевременно. Няма засега определена формула как да се направи един шлагер, за да стане велик. Това се неща, които се случват или не се случват. Аз имам една песен, която

влезе в алманаха на златните български песни за последните двайсет години. Написа я Мария Нейкова и се казва „Светът е за двама“, за което съм много горд. Тази песен преди двадесет и пет години изпях на един дъх буквално за няколко минути в студиото, без да съм мислил, че това ще стане шлагер и че ще остане във времето.

Ако би трябвало да се представиш на непознат човек с три песни от своя много богат репертоар, освен „Светът е за двама“, кои други две ти би избрал? Доста е труден въпросът ти. „Светът е за двама“ стана такава визитна картичка на моята кариера, също както и дуетът ми с Кристина Димитрова „Детски спомен“ или както често я наричат – „Ти лети, лети“. Кои други? Хайде да ги оставим две.

Спомена Кристина Димитрова, продължавате ли още съвместната си работа? Да, оказа се, че търсенето на дуети от този тип е все още много голямо, а и аз предпочитам да работим заедно с Кристина, защото

ние предлагаме една тройна програма, където са нашите песни поотделно и нещата, които сме изпели заедно през годините.

Как намиращ българската популярна музика през последните години? В поддем ли е или в застои?

Според мен ситуацията за българската поп-музика в момента е почти катастрофална от гледна точка на финанси и възможности за изява. Ние вече дори нямаме фестивали, на които да се виждаме и да се състезаваме. Преди имаше „Мелодия на годината“, „Златният Орфей“ - конкурс за песни, конкурс за изпълнители, „Бургас и морето“, който остана единствен форум, на който ние, изпълнителите, можем да се видим и да си сверим часовниците. Наистина има много нови студиа, много колеги работят в най-различни жанрове, стиловете разнообразие е много голямо. Радвам се, че страшно много нови групи се появили през последните няколко години, което показва, че все още има хляб в поп-музиката и българската поп-музика няма да си

отиде и да загине така лесно, колкото и да се мъчат някои среди да я погребат, за да се слуша само тяхната музика. Според мен всяка една уважаваща себе се демократична държава трябва да има своите приоритети. Значи, всеки има право да се самоопредели, но в крайна сметка трябва да има един ценз, който да е официално-неофициален или неофициално-официален, ако мога така да се изразя. Ако претендираме да сме една културна нация трябва да залагаме на тези неща, които могат да ни донесат дивиденди във всяко едно отношение. Нашият фолкор е уникален, държава на Орфей сме, гласът на Валя Балканска се върти в Космоса, това се нещата, които ни правят уникални, а не музикално да имитираме своите комшии и то лошо.

Американците казват: „Нас не ни притеснява, когато ни копират в рекламите, дражни ни само, когато го правят лошо“. Ако искам да слушам сръбска музика, ще я слушам в Сърбия, турска музика в Турция. Така че ние като членове на Евросъюза не можем да сме му интересни с друго, освен нашата музика. Ако правим нещо,

трябва да го правим оригинално и тогава ще имаме много по-голям успех и респект в света.

А кои от новите български групи, които ти допадат, би споменал за нашите читатели?

Например „БТР“, които се задържаха като една много успешна група. Имаме една нова група от страшно добри музиканти, които могат да конкурират когото и да било в света, със собствен стил, много интересни композиции. Казват се „Те“ и страхотно ми допадат. „Сафо“ са също много добри. Много са новите добри наши групи и се страхувам, че някого ще забравя. Хубавото на тези млади състави е, че те свирят по клубове, което е една чудесна школа.

А кои бяха твоите идоли, когато ти започваше да пееш и които повлияха върху теб?

Тогава нямаше толкова информация като сега, когато можеш да влезеш в Интернет и за минута да намериш всичко, но това не означава, че ние няхаме музиканти, които можеха да се сравняват със световните образци. Като се започне от първата форма-

ция на „Оркестър София“, „Динамит Брас Бенд“ – един изключително хубав поп-джаз бенд, свириха много интересни пиеси. Оркестърът на Вили Казасян беше емблематичен за онези години. Имаше и много качествени певци като Борис Годжунов, Панайот Панайотов в първите му години преди да се обърне към по-етно звученето. Една разкошна певица в малко шансон стил е Богдана Карадочева, Йорданка Христова – уникално жизнена личност и певица с малко латино привкус. Маргарита Хранова, Васил Найденов, Георги Христов – въобще имаше една много силна гилдия от колеги, които пееха много разнородна поп-музика. За жалост, повечето от тези музиканти вече нямат форум, където да се изявяват. Има много по-малко възможности за участия, да не говорим, че звукозаписната дейност е почти замряла. Живеем в едно много шарено и размирно време за културата, но така е винаги в една страна, която претърпява промени, първите удари ги понася културата.

А кои бяха чуждите музиканти, които обичаше да слушаш в началото на твоята певческа кариера?

Стиви Уондър, Джордж Бенсън, Джордж Дюк, Майлс Дейвис, Дон Елис и то в годините, когато Милчо Левиев започна да свири с него, „Ърт Уинд енд Файър“, от началото досега Стинг. Общо взето, слушах много разнообразна музика и търсех в нея отговори как е създадена тази песен, как е направена оркестрацията. Прави ми впечатление, че в световната музика се връщат някои хватки, които се прилагаха в седемдесетте и осемдесетте години, само по-малко по-нов начин, така че казано с думите на Ремарк – „На западния фронт нищо ново“.

Не си ли мислил за кариера в чужбина, както например Бисер Киров или Лили Иванова, които имаха навремето ангажменти в Берлин във „Фридрихщатпалас“, например?

Аз бях също три години във „Фридрихщатпалас“ и съм третият българин получил дългосрочен договор там. Бях там в периода 1994–1997 година, когато в България ставаха нечувани неща, страхотна инфлация, не се знаеше накъде отиваме...и аз стоях пред една дилема - дали да се опитам да остана за по-дълго време там и да се опитам да направя някаква кариера в чужбина, но фактът, че вече съм изядан камък, който обича България, обича приятелите си, дома си и живота, който вода, просто надделя да не рискувам. Плюс това вече бях на такава възраст, на която трудно бих се нагодил да започвам някъде от начало. Минаваш в една друга сфера, нов пазар с нови изисквания, а освен това детенцето ми трябваше да почва училище

и се двоумяхме къде да започне - там или у нас. Избрахме България, за което сега не съжالياвам. В крайна сметка камъкът тежи на мястото си. Много е хубаво в чужбина, когато си там на гости. Но не трябва да се забравя, че разликата между емигрантството и туризма е голяма. (Смее се)

Колко деца имаш?

Имам една дъщеря, която е сега на петнайсет години и именно тази закваска с немския език тогава може би преопредели това, че я записахме в София в немско училище. После се яви на едно интервю и продължи образованието си в Австрия. Беше малко сложно за нас да вземем такова решение, защото тогава тя беше само на единайсет години. Реших, че не е толкова важно как ще се чувствуваме ние с майка и, а детето да има едно по-добро бъдеще. В крайна сметка Виена не е толкова далеч и при една по-добра организация на времето можем да не си липсваме много.

А имал ли си гостувания като певец в Чехия или Чехословакия?

Да, това беше през 1983 година на конкурса „Интерталент“ в Прага, на който спечелих трета награда. Това бяха незабравими мигове за мен. За жалост, оттогава не съм имал възможност да пея в Чехия. Бях и на

един фестивал в Братислава – „Братиславска лира“, някъде около 1985-86 година и останах с много приятни впечатления от хората в Чехословакия. Сега чувам все по-хубави неща за Прага, че това е може би един най-хубавите градове в Европа. Никога не съм се съмнявал, че е така, защото чехите са една изключително цивилизована нация, мъдри и умни хора, които съумяха в това размирно време да се развият добре и да съхранят собствената си идентичност. Развиват страхотен туризъм, който обхваща не само красивата им сто-

лица, но съм чувал, че цялата Чехия е една много подредена страна, където се живее просто добре.

Как би рагирал на една моя покана за концерт пред българската публика в Прага, която неотдавна там аплодира „Щурците“, Елица Тодорова и Стоян Янкулов или Иво Папазов?

Със най-голямо удоволствие. Ще се радвам на една по-близка среща с читателите на хубавото ви списание и с нашите сънародници в Прага. ■

ОРЛИН ГОРАНОВ В ДАТИ И ФАКТИ

Роден на 8.08.1957 в Берковица. Възпитаник на хор „Бодра смяна“. Още с дебюта си на Младежкия конкурс за забавна песен през 1978 г. печели I. награда с песента „Интимно“. Следващи успехи в Ансамбъла на ГУСВ, чийто солист остава до 1985 г. През 1984 г. печели Голямата награда на фестивала „Златният Орфей“ с песента „Пътища обратни“. В началото на 80-те години печели и много награди от международни конкурси в Германия, Белгия, Куба и Чехосло-

вакия. От 1989 г. е солист на Пловдивската опера и изпълнява теноровите партии в оперите „Трубадур“, „Аида“, „Отело“, „Бохеми“, „Мадам Бъттерфлай“. През 1990 г. завършва вокалния факултет на Музикалната академия в класа на Констанца Вачкова. В средата на 90-те години участва в програмите „Фридрих-щатпалас“ в Берлин. На огромна популярност още от началото на 80-те години се радват и дуетите му с Кристина Димитрова. Най-известна песен – „Светът е за двама“ (муз. Мария Нейкова). Албуми: „Към една жена“ (1983), „Орлин Горанов“ (1985).